

جام زرین هخامنشی یا ریتون منسوب به شهر همدان، یکی از ۲۱۱ شیء تاریخی ایران است که برای شش ماه نمایش به چین فرستاده شده است. چین برای تحویل و نمایش امانی این آثار تعهد داده و آنها را بیمه کرده است. اهمیت این جام زرین در این است که از چند تکنیک در هارمونی با یکدیگر برای ساخت این ریتون استفاده شده

شیر طلایی هخامنشی در چین

است، از جمله قالب‌گیری، لحیم‌کاری و پرچ‌کاری که در مجموع هنر منحصربه‌فرد فلزکاری در دوره هخامنشیان را به زیبایی و باطرافت به رخ می‌کشد. این جام زرین، زمستان سال گذشته به همراه ۲۱۰ شیء دیگر با مصوبه هیأت وزیران از ایران خارج شد تا در نمایشگاهی با عنوان «شکوه ایران باستان: نمایشگاه آثار فرهنگی ایران» در موزه کاخ چین به نمایش

چرا باید یک روز از تقویم به نام عطار باشد؟

عارفی در میان غارت و جنگ

وضعیت شرق ایران را چنین توصیف می‌کند:

به سمرقند اگر بگذری ای باد سحر

نامه اهل خراسان به بر خاقان بر

نامه‌ای مطلع آن رنج تن و آفت جان

نامه‌ای مقطع آن درد دل و سوز جگر

نامه‌ای بر قمشه آه عزیزان پیدا

نامه‌ای در کشش خون شهیدان مضمّر

نقش تحریرش از سینه مظلومان خشک

سطر عروانش از دیده محرومان تر

ریش گردد ممر صوت از آواگه سماع

خون شود مردمک دیده از اوقات نظر

تاکنون حال خراسان ورعایا بوده‌ست

بر خداوند جهان خاقان پوشیده مگر؟...

قصه اهل خراسان بشنواز سر لطف

چون شنیدی ز سررحم به ایشان بنگر

این دل افکار جگر سوختگان می‌گویند

کای دل و دولت و دین را به توشادی و ظفر

خبرت هست که از هرچه در او چیزی بود

در همه ایران امروز نرمانده‌ست اثر؟

خبرت هست کز این زیروزیر شوم غزان

نیست یک یک پی ز خراسان که نشد زیروزیر؟

بر بزرگان زمانه شده خردان سالار

بر کریمان جهان گشته لیثمان مهتر

بر درونان احرار حزین و حیران

در گنه‌رندان ابرار اسیر و مضطر

شاد الا به در مرگ نبینی مردم

بگر جز در شکم مام نیایی دختر

مسجد جامع هر شهر ستوران شان را

پایگاهی شده نه سقشش پیدا و نه در

خطبه نگنند به هر خطبه به نام غز از آنک

در خراسان نه خطیبی است کنون نه منبر

کشته‌فرزند گرامی را گر ناگاهان

بیند، از بیم خروشد نیارد مادر

آن‌که را صدره غز زر سدد و باز فروخت

دارد آن جنس که گویشش خریده‌ست به زر

بر مسلمانان زان نوع کنند استخفاف

که مسلمان نکند صد یک از آن با کافر...

البته انوری نمی‌دانست که اندکی بعد، غرها جای خود

را به مغولان می‌دهند و چنان کشتاری در خراسان

و بخش‌های مرکزی ایران به راه می‌افتد که تا چند

قرن این مناطق توان برخاستن از جای خود و تجدید

حیات را از دست می‌دهند. به هر حال نیشابور در دوران

کودکی عطار نیشابوری بارها مورد هجوم غرها قرار

گرفت و در تاریخ کشتارهای سخت و خونی که غرها

به راه انداختند، ثبت است اما نیشابور به عنوان یکی از

قطب‌های بزرگ فرهنگ و تمدن ایرانی و اسلامی از این

بلاها جان به در برد ولی هجوم مغولان، این ابرشهر شرق

ایران اسلامی را به ویرانه‌ای تبدیل کرد که دیگر نتوانست

مانند گذشته سرپا بایستد.

اهمیت عطار در سپهر فرهنگی ایران

عطار در چنین وضعیتی زیست، وضعیتی که ابتدای آن

با غارتگری غرها همراه بود و پایانش با حمله مغولان.

می‌دانیم که عطار یکی از چندصد هزار ایرانی بود که به

دست سربازان مغول کشته شد. مغولان در کشتن عطار

مصمم بودند؛ چرا که گفته می‌شود بخش قابل توجهی از

آثار او را بعد از کشتنش سوزاندند. آنچه از عطار به جای

مانده است، بخشی از آثار او بود که در زمان زندگی‌اش از

محدوده خراسان خارج و در دیگر مناطق ایران بزرگ آن

زمان تکثیر شده بود و یا توجه به این‌که می‌دانیم او نویسنده

و شاعری پرکار بوده است، این حجم آثار باقیمانده تنها

بخشی از نوشته‌های او بوده است. حجم آثاری هم که

همین الان به دست ما رسیده – آثاری که یقیناً می‌دانیم

نوشته عطار است و از آثار منسوب یا مشکوک‌الانتساب

نیست – کم نیست. این امر نشان می‌دهد عطار در

زمانه خود، ادیب و شاعر مشهوری بوده و نه تنها در حوزه

فرهنگی خراسان، بلکه در عراق عجم، عراق عرب و حتی

شام او را می‌شناخته‌اند. در قرون بعدی نیز می‌بینیم که

بسیاری از مشهورترین شاعران و چهره‌های فرهنگی ایران

همواره درباره عطار و نوشته‌ها و سروده‌هایش صحبت

کرده و بر این امر تأکید کرده‌اند که از آثار او بهره برده‌اند.

سؤال این است که مگر عطار چه ویژگی خاصی داشت که

او را در بیان هم عصرانش برجسته کرده بود؟

کار بزرگی که شیخ نیشابور کرد

در روزگار عطار که گفتیم، با ناامنی، جنگ و خونریزی

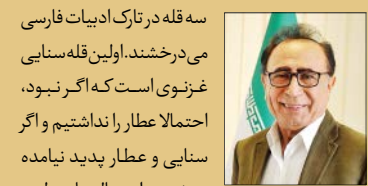
همراه شده بود. تغییرات برجسته و بزرگی در وضعیت

سیاسی، اجتماعی و فرهنگی ایران و بالاتر از آن کل

گذاشته شود. طبق این مصوبه، تا ۱۱ آوریل ۲۰۲۴ برابر با ۲۱ فروردین‌ماه ۱۴۰۳ در کاخ موزه پکن (شهر ممنوعه) نگهداری شدند و اکنون با پایان زمان نمایش این آثار در شهر پکن، قرار است این ۲۱۱ شیء برای سه ماه دیگر در شانگهای به نمایش گذاشته شود.

این ۲۱۱ شیء تاریخی از جمله تکوک زرین هخامنشی، ۱۱۴ میلیون و ۲۰۵ هزار یورو از سوی چین بیمه شده است.

اسماعیل آذر گروه فرهنگ و هنر

سه قله در تارک ادبیات فارسی می‌درخشند. اولین قله سنایی می‌غزئوی است که اگر نبود، احتمالاً عطار را نداشتیم و اگر سنایی و عطار پدید نیامده بودند و به احتمال زیاد مولوی بلخی هم ظهور نمی‌کرد.

بنابراین در حوزه عرفان و ادبیات ایرانی سه شخصیت سنایی، عطار و مولوی سه قله و کوه محسوب می‌شوند.

عطار، اواخر نیمه دوم قرن ششم و در ۱۸ سال اول قرن هفتم هم عصر سلطان سنجر سلجوقی زندگی می‌کرده.

اگر «تذکره الاولیا» و دیوان عطار را کنار بگذاریم، این شاعر پنج اثر با عنوان‌های «اسرارنامه»، «مصیبت‌نامه»، «الهی‌نامه»، «مختارنامه» و «منطق‌الطیر یا مقامات طیور» دارد که شهرت جهانی پیدا کردند.

اگر زبان عطار را ندانیم و نشانه‌ها و کدهای لازم را که در آثار اوست، درک نکنیم مشکل می‌شود به این قله دست یافت. اساس تفکر عطار بر زهد است. اگر آثارش

را بخوانیم، گویی یک سفر معنوی را همراه تفکر عطار طی می‌کنیم. همچنین یک سفری درونی داریم. سفر مرغان تا سیمرغ همین سفر درونی است. عطار در «مصیبت‌نامه» ما را با درون خودمان پیوند می‌دهد

و در «الهی‌نامه» همین سخن را با تصاویر دیگری بیان می‌کند. اگر مجموعه آثار عطار را خلاصه کنیم تمام تلاش او این است نفس لوامه را در انسان به

نفس مطمئنه به نحوی تغییر دهد که انسان صدای یا أَیُّهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ اِجْعِیْ اِلَیَّ رَکْکَ رَاضِیَةً فَرَضِیَّةً صدای دعوت خداوند را بشنود. یعنی آنقدر نفس و درون انسان پالایش پیدا کند که خداوند انسان را

به طرف خودش دعوت کند؛ این موجز تفکر عطار است. عطار به تحقیق شاعری است که حافظ هم تحت تأثیر اوست. در بسیاری از غزل‌های حافظ سایه

شیخ صنعان از داستان «شیخ صنعان» منطق‌الطیر وجود دارد. شخصیت‌هایی معروف مانند ویکتور

هوگو و تمام بزرگان مکتب «پارناس» همچون آرمان رنو و تئودور گوته به نحوی روی بخشی یا کل آثار عطار

کار کرده‌اند اما بیشتر از همه هلموت ریتز بود که در مورد آرا و احوال شیخ فریدالدین نیشابوری تحقیق و پژوهش انجام داد.

قطعه موسیقی «غزه» با ساختار محلی گرمانجی

قطعه موسیقی با عنوان «غزه» با شهری از حسن روشان، خوانندگی محسن میرزازاده و آهنگسازی و تنظیم رضا وحدانی در ساختار محلی گرمانجی منتشر شد. «غزه» عنوان قطعه موسیقی تولید شبکه‌های استانی **مداوسیم**ا را نیز دریافت کرده است.

قطعه موسیقی با عنوان «غزه» با شهری از حسن روشان، خوانندگی محسن میرزازاده و آهنگسازی و تنظیم رضا وحدانی در ساختار محلی گرمانجی برای پخش از شبکه‌های استانی و سراسری مداوسیما تصویب شده و مراحل اجرایی و انتشار آن انجام شد.

عطار پشتوانه‌ای غنی برای هنرهای تصویری

بدون شک اگر در سال‌های اخیر نگاهی اجمالی به متن‌های نمایشی و سینمایی که با اقتباس از آثار شعرای کلاسیک ایران نوشته شده، بیندازیم، آثار عطار نیشابوری از گستردگی بیشتری برخوردار است. این در حالی است که شاهنامه و حتی خمسه نظامی نیز جنبه‌های دراماتیک بسیاری دارد اما شیوه نگاه عطار به روایت زندگی باعث شده تا آثار او همچنان سخن‌های زیادی برای جامعه امروزی داشته باشد و از همین رو در عرصه تئاتر و سینما منبع اقتباسی قابل توجه است.

نگاهی به سابقه اقتباس از متون ادبی در هنرهای ازمجمله سینما، تلویزیون و تئاتر در جهان نشان می‌دهد که اقتباس می‌تواند خلأهای متنی موجود در بخش تئاتر و سایر انواع نمایش را به بهترین وجه پر کند. در ادبیات فارسی، به‌رغم توصیفی بودن متون ادبی، کم نیست آثاری که ظرفیت‌های نمایشی زیادی دارد و می‌توان با بهره‌گیری از آنها به غنای متون نمایشی افزود. یکی از این آثار که به دلیل شهرت منطق‌الطیر و تذکره‌الاولیاء، ارزش‌های ادبی و هنری آن کمتر شناخته‌شده، الهی‌نامه عطار نیشابوری است. این اثر سرشار از حکایت‌های داستانی است که برخی از آنها از ظرفیت‌های نمایشی بسیاری برخوردار بوده و تاکنون مورد توجه پژوهشگران قرار نگرفته است.

مجید فروغی فعال عرصه رسانه و هنر درگذشت

مجید فروغی، فعال باسابقه عرصه رسانه، هنر و روابط عمومی فرهنگی و هنری روز پنجشنبه ۲۳ فروردین و در ۴۷ سالگی چشم از جهان فروبست. رحیم فروغی، برادر مجید فروغی درباره علت فوت وی گفت: پنجشنبه ۲۳ فروردین به همراه مجید به کوه رقتیم، هوا خیلی خوبی بود و صبح ساعت ۶ از خانه راه افتادیم و به ارتفاعات رقتیم. ساعت ۹ و ۲۰ دقیقه برای صبحانه نشستیم که حالتش بد شد. مجید از قبل ناراحتی قلبی داشت. بالگرد اورژانس رسید، اما به علت باد شدید، نتوانست فرود بیاید. بلافاصله گروه امداد آتش‌نشانی به سمت ما راه افتادند که تا رسیدن گروه امداد حدود چهار ساعت طول کشید و متأسفانه مجید درگذشت.

مجید فروغی، متولد سال ۱۳۵۶ بود که در کنار فعالیت‌های پژوهشی و رسانه‌ای متعدد در عرصه فرهنگ و هنر، مدیریت روابط عمومی معاونت امور هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، مدیریت روابط عمومی جشنواره‌های ملی و بین‌المللی عرصه فرهنگ و هنر و مدیریت روابط عمومی دفتر هنرهای تجسمی را بر عهده داشت.

انتشار نخستین آلبوم حرفه‌ای بهنام بانی

بهنام بانی، خواننده باپ کشورمان درصدد تولید نخستین آلبوم خود برآمده است. نخستین آلبوم رسمی بهنام بانی که با آهنگسازی حامد برادران و تهیه‌کنندگی محمد حاتم‌پور در جریان است، در سال جاری منتشر می‌شود.

این آلبوم که هنوز نامی ندارد، نخستین آلبوم این خواننده پس از ۱۰ سال فعالیت حرفه‌ای به حساب می‌آید. این آلبوم، تداوم همکاری‌های بانی با حامد برادران است. بهنام بانی از سال ۱۳۹۵ تاکنون تنها با حامد برادران در مقوله آهنگسازی همکاری داشته و تاکنون بیش از ۴۰ تک‌تراک منتشر کرده که ازجمله آنها می‌توان به «قرص قرم»، «چه بخوای، چه نخوای»، «وای دل بی‌قرارم»، «صد سال»، «ماه عسل»، «تویی انتخابم»، «خوابتو دیدم»، «زخم کاری» و «دو تادل عاشق» اشاره کرد که اکثر دوستانان موسیقی او را بیشتر با قطعه پرازری قرص قرم به یاد می‌آورند. بهنام بانی پدرش را که نوازنده آکاردئون است، انگیزه اصلی گرایش خود به موسیقی می‌داند که موجب ادامه این راه و شاگردی نزد استادانی چون محمد نوری شد.